Răzvan Petrescu

FOTOGRAFII DE NUNTĂ

Cu exact două săptămîni înainte să mă căsătoresc, vecinul care locuieşte deasupra mea a uitat apa dechisă la bucătărie. În urma inundației, pe tavanul sufrageriei mi-a apărut un desen abstract, de mari dimensiuni, cu o dominantă verde. Tencuiala s-a umflat. Am fost nevoit să zugrăvesc camera. Şi asta tocmai cînd eram mai prins cu pregătirile pentru nuntă. Vecinul cu pocinogul s-a oferit să mă ajute, dar cum era în permanență beat iar eu prea obosit ca să mai fiu atent, a zugrăvit altă cameră. Dormitorul. Inclusiv dulapul din lemn de nuc. Nu mai rămăseseră decît trei zile pînă la cel mai fericit eveniment din viața mea şi apartamentul arăta spectaculos. Am adormit cu coiful de hîrtie pe cap şi bidineaua într-o mînă. În cealaltă mînă am uitat țigara aprinsă. A căzut, cum era de aşteptat. Covorul a luat foc. Eu am scăpat doar uşor desfigurat, iar pe vecin l-au dus la spital, unde medicii au clătinat din cap. Nu credeau că mai apucă nunta mea. Cu o zi înainte de căsătorie au venit tata şi mama şi s-au schimbat la față cînd au văzut în ce stare se afla casa. Mama a făcut o scenă. Apoi m-au ajutat să mut nişte rafturi cum s-au priceput, reuşind, practic fără efort, să spargă fereastra de la dormitor.

În dimineața cu pricina, cu părul zburlit, cearcăne adînci şi o curioasă dorință de a face rău, m-am trezit cu o jumătate de oră mai tîrziu decît trebuia. Am privit deşteptătorul. Era oprit. M-am calmat, l-am întors pînă dincolo de refuz, i-a plesnit arcul şi am intrat în sufragerie. Mama îmi aranjase cu grijă costumul de haine pe scaun. Tata, emoționat, uitîndu-se mereu la ceas şi îndemnîndu-mă să mă grăbesc, s-a aşezat cu toată greutatea. Tata e foarte gras. Scaunul s-a rupt, la fel şi costumul. Mama a încercat să coasă ce se mai putea coase, dar pata pe care mi-am făcut-o pe reverul stîng, atunci cînd mi-a scăpat ceaşca cu cafea din mînă, n-a mai putut-o scoate. Cei doi prieteni, pe care-i trimisesem să cumpere flori, n-au găsit. Florăriile erau închise, țigăncile dispăruseră în chip misterios. În cele din urmă au rupt cîteva dintr-un părculeț, nu ştiu cum se numeau, erau galbene, iar unul din ei a reuşit să fure două garoafe dintr-un cimitir. Pînă a scăpat de paznic a mai trecut o oră. Paznicul alerga iute. Cînd au sosit, mama se afla din nou în pragul unei crize, tata plîngea că mi-a distrus costumul, iar eu încercam să-l conving pe administratorul blocului că țipetele pe care le auzea erau de bucurie. L-am convins, a țipat şi el dar nu de bucurie şi, după ce a plecat trîntind uşa, am îndesat cu gesturi dezordonate, sub pat, o bună parte din ziarele cu care acoperisem mobila cu ocazia zugrăvitului. Împreună cu ele, şi cadoul de nuntă, care s-a spart. Dulapul l-am lăsat aşa cum era, alb. Începea să se usuce.

Întîrziasem deja două ore. Am coborît în stradă şi n-am găsit taxi. Unul dintre prietenii mei a aruncat c-o pietricică într-un taximetru gol care nu voise să oprească. Atunci şoferul a oprit, s-a dat jos şi l-a bătut pe tata. Am prins pînă la urmă o ocazie, o maşină frumoasă, veche, un Fiat 1300 fără parbriz, care a avut pană la întretăierea lui Baba Novac cu Dristor. Avea din fericire şi roată de rezervă, e drept că mai mică decît celelalte, şi a mers aşa. Prietenii mei s-au suit într-un camion care i-a dus în altă parte. Pe drum ne-am intersectat cu un convoi mortuar ce-a reuşit să ne-o ia înainte şi am fost nevoiți astfel să mergem în urma lui înapoi spre casă, ăsta îi era drumul. Orchestra cînta nu ştiu de ce Hai să-ți arăt Bucureştiul noaptea. Am văzut Bucureştiul, precum şi cimitirul de unde proveneau garoafele mele. La cimitir ne-au rugat să ne punem banderole negre.

Cînd am ajuns la primăria sectorului trei, pe Parfumului, nu s-au deschis portierele din spate, unde stăteau părinții mei. Eu stăteam în față, în mînă cu buchețelul de mireasă făcut în grabă, mirosind urît, şi nu mai doream să cobor. A trebuit, totuşi, deoarece nu se deschidea nici portiera şoferului. După extracția acestuia, încheiată pe asfalt cu o rană la cap prin înțepare, ne-am opintit amîndoi la uşile din spate. Ne-au sărit în ajutor şi alți oameni care doreau să se căsătorească. Singurul rezultat al strădaniilor noastre combinate a constat în smulgerea unei clanțe. Mama şi tata s-au văzut siliți să iasă încălecînd scaunele din față. Tata n-a putut coborî pînă ce n-a dărîmat scaunul mortului. I-am plătit şoferului fără să crîcnim cam un sfert din prețul inițial al maşinii şi-am intrat în sfîrşit în curte. Viitoarea mea soacră mi-a smuls buchețelul de mireasă şi a vrut să mă plesnească cu el peste față. M-am aplecat la timp şi mi s-a descheiat fermoarul de la pantaloni. N-am mai izbutit să-l închid, deşi am încercat s-o fac timp de vreo trei minute, în toaleta primăriei, ajutat de vărul meu care a făcut sport şi este foarte puternic. Forța nu i-a folosit însă la nimic pentru că intrasem din greşeală la "Femei", de unde-am fost dați afară cu țipete, etichetări nedrepte - porci şi homosexuali -, plus lovituri de poşete grele, cu închizători de metal. Un incisiv a zburat elegant pe deasupra capetelor noastre şi a aterizat cu un clipocit uşor într-o cabină goală. Era incisivul meu. Văru-miu a încercat să-l recupereze şi s-a ales cu o nouă lovitură, de data asta bine țintită, care i-a făcut zob ceasul de mînă antişoc. Apoi cineva ne-a zgîriat pe amîndoi pe față. Am ieşit de-acolo neliniştiți. Mariana mă aştepta, cuminte, în curte. Era cuminte fiindcă nu mă recunoscuse. Pierdusem ora la care fuseserăm programați, aşa c-am fost constrînşi să intrăm ultimii. Mă sîcîia chestia cu fermoarul cît şi faptul că viitoarea mea soție nu purta sutien, rochia fiind, în schimb, complet transparentă. Cei care aşteptau în curte transpiraseră de-atîta privit, şi păreau că doresc să-şi unească destinul cu Mariana, pentru totdeauna sau măcar pentru un

timp. Am rugat-o în şoaptă să-şi pună o batistă pe decolteu, după care, sub un pretext străveziu, m-am ascuns, jenat, printre tufe. Mai ales că mama soacră mă căuta, probabil ca să-mi dea lovitura de grație.

Se făcuse trei după-amiază cînd ne-a venit şi nouă rîndul. Am pătruns înfiorați în sala de oficiere. Se vorbea pe un ton coborît. Ofițerul stării civile era deja cherchelit şi zîmbea cu gura pînă la urechi într-o direcție unde nu se afla nimeni. Cînd a bătut ceasul de perete, omul s-a moşmondit un timp cu eşarfa tricoloră şi-n cele din urmă şi-a pus-o pe dos. Asistența aşteptat încordată. La fraza cu "familia din țara noastră este", ofițerul s-a oprit. Uitase ce este. A întrebat-o pe secretară, însă nici ea nu şi-a adus aminte. Ca să-şi stimuleze memoria, femeia a muşcat dintr-un pişcot rămas de la o căsătorie precedentă. Nici aşa nu şi-a amintit. În schimb s-a înecat cu pişcotul. A fost scoasă din sală roşie la față şi bătînd aerul cu picioarele. Noroc cu preotul invitat de tata, care i-a suflat funcționarului şi el a încheiat, religios, cu "celula de bază a societății, amin". În timpul acesta eu stăteam nemişcat, ascunzîndu-mi şlițul cu o mînă. Naşul ne făcea fotografii color. Cînd a vrut să schimbe filmul, a constatat că n-avusese film în aparat. Tata a băgat casetofonul în priză, muzica n-a pornit, şi cu toate că i-a ars un pumn, l-a zgîlțîit, l-a scos şi l-a băgat de mai multe ori în toate prizele din încăpere, nu s-a auzit nimic. Uitase să apese pe play. Abia acasă şi-a adus aminte şi a apăsat, ştergîndu-şi pe furiş o lacrimă cît şi întreaga casetă, deoarece acționase simultan şi clapa pentru înregistrare. Fusesem însă prevăzător, adusesem şi un al doilea casetofon, ceva mai uzat, cu motorul turînd uneori imprevizibil dar, oricum, mergea. I-am făcut semn unui unchi al Marianei, care-a pus imediat în funcțiune obiectul, un Philips din primele generații. A răsunat, subțirel, Marşul nupțial, pe o viteză considerabil mai mare decît cea normală. Gesturile tuturor s-au acordat cu ritmul şi au devenit febrile. Am făcut doi paşi înainte şi am semnat, emoționați, în registrul stării civile. Mariana a semnat din greşeală cu numele de fată. Cînd mi-a venit rîndul am scăpat stiloul şi socrul meu a călcat pe el. A urmat împărțirea bomboanelor şi a paharelor de şampanie. Ofițerul a băut două pe nerăsuflate şi a început să rîdă în hohote. Am făcut în gînd socoteala, doi înmulțit cu paisprezece căsătorii, douăzeci şi opt de pahare. Era cui. S-a prăbuşit peste birou, încercînd în ultimul moment s-o prindă pe naşă de rochie. Naşa s-a enervat şi, în ciuda vîrstei, i-a sfîşiat eşarfa tricoloră dintr-o singură mişcare. Între timp au apărut altercații în privința bomboanelor. "Adică din ce motiv mie-mi dă numai una, şi aia fără ciocolată, şi ăleia-n galben, trei?" s-a auzit o voce. "Zi mersi, că eu, uite, nici n-am mai apucat", a sunat o alta. A fost ca un semnal. Au prins imediat să cîrîie, să se îmbrîncească, să arunce cu bomboane unii-n alții. Pe mine m-a lovit una drept în ochi. Acum n-aş putea spune cît era de gustoasă, însă era tare. După ce lumea s-a mai potolit şi socrul meu mi-

a promis un stilou nou, peste doi ani, am ieşit în curtea din spatele clădirii. Aici am făcut fotografiile oficiale. Ni le-a executat fotograful primăriei, cu un aparat mare, negru, care deconcerta mai ales prin faptul că nu scotea fum. Totuşi, pocnea. Bătrînii ambelor familii s-au speriat puțin, îndeosebi cei ce fuseseră pe front. Am zîmbit, am stat țepeni, am înghețat, era îngrozitor de frig. Fotograful ne-a cerut o sumă exorbitantă, cam cît cîştigam eu în patru luni, spunînd că ni le dă gata înrămate. Ne-a arătat ramele. Însă, cu toate că era profesionist, una din pozele de grup a ieşit mişcată, fiindcă-n clipa în care a strigat "păsărica" cineva s-a apucat să bată covoare pe maidanul învecinat şi toată lumea a întors privirea în acea direcție. Un copil purtînd două vîrtelnițe de hîrtie creponată deasupra capului a trecut tropăind mărunt prin fața noastră şi a căzut într-o groapă mică, nimeni nu ştia în ce scop făcută. L-am scos de-acolo cu destulă greutate, pentru că se prinsese într-o sîrmă, şi ne-am murdărit de var şi, cred, de rahat, din fericire congelat. Copilul, cum s-a văzut afară din groapă, a-nceput să zbiere în vreme ce vîrtelnițele porniseră să-i funcționeze. A apărut mama lui, o femeie distinsă, şi-a-nceput să ne înjure de mamă şi casă de piatră. Ne-am luat la revedere în grabă, din nou pupături, unii s-au ciupit pe furiş, cu ură, amintindu-şi de bomboane şi de altele, şi am ieşit în stradă să căutăm un taxi. De data asta am avut noroc. Am pus florile şi cadourile de nuntă în portbagajul maşinii şi, pînă ne-am mai făcut semne cu mîna, taxiul a plecat fără noi. Aşa c-am luat troleibuzul. După o stație i-au sărit troleele. Şoferul le-a pus, blestemînd, în aproximativ un sfert de ceas. Din păcate n-am mai mers decît încă două stații, deoarece o gospodină cu un aer sever s-a uitat la rochia Marianei, a scos din adîncul pieptului ceva ce-aducea a geamăt, şi ne-a somat în numele moralei să coborîm pe loc. Am coborît, dar nu toți, pentru că soacră-mea a rămas să se lupte cu gospodina. Pe jos, pînă acasă, prin zăpadă, am făcut numai două ore şi jumătate. În fața blocului am alunecat pe gheață şi mi-am scrîntit un deget.

Am reuşit să ne adunăm cu toții în apartament după vreo trei ore, frînți de oboseală şi de foame. Aragazul devenise din păcate inutilizabil. Gazul fusese oprit. Am mîncat aşadar nişte cîrnăciori reci cu murături portugheze. O mătuşă a făcut indigestie şi a vomat nebănuit de mulți cîrnăciori, uitînd să tragă apa la toaletă. Lucru ce a dus la provocarea unui acces identic singurei familii din înalta societate pe care reuşisem s-o invităm. S-a băut peste măsură. Caloriferul sîsîia. Pe la miezul nopții, cu degetul bandajat şi fața pămîntie, m-am dus să mă odihnesc. Nu m-am odihnit pentru că m-a trezit Mariana. Naşul se-mbătase şi scria tot felul de porcării pe pereți. Pereții mei proaspăt zugrăviți! Am scos un urlet. Cînd am intrat în sufragerie cu hotărîrea de a-mi mutila naşul, nu mai era nimic de făcut. Se pare că jocul plăcuse tuturor. Le aducea

aminte de copilărie, de cine ştie ce alte lucruri. Toți scriau acum pe pereți, cu carioca, pixuri roşii, verzi, albastre, creioane şi furculițe. Doar unul dormea, înfăşurat în covor.

Nu mai spun că am ascultat ore-ntregi, cu volumul la maximum, Recviemul lui Verdi, un obsedat de muzică bună îl punea mereu de la capăt, păzind pick-upul cu o privire fioroasă. Inițial s-au găsit unii care-au încercat să protesteze, să schimbe discul dar, fiind agresați fizic de meloman, au renunțat şi au dansat în cele din urmă pe Dies Irae.

Noaptea nunții nu a fost cu nimic ieşită din comun. Am dîrdîit tot timpul, se făcuseră minus zece grade afară iar fereastra dormitorului o spărseseră părinții mei, cum am povestit. Sigur că am pus în cadru un celofan, dar s-a rupt. Am discutat pe îndelete şi am hotărît să încercăm ceva mai acătării, care să ne rămînă gravat în minte pînă la adînci bătrîneți, însă a fost imposibil să reuşim ca la carte babshabarishkrata, poziția aceea amoroasă în care ambii parteneri trebuie să stea în cap, cu ochii închişi, brațele răsucite la spate, coloana flectată în aşa fel încît buricul să atingă vîrful nasului, şi picioarele împletite-n sus, cu degetele răşchirate. Poate că nu ne-a izbutit figura şi din cauză că nu ne scoseserăm paltoanele. După mai bine de douăzeci de minute în care n-am putut să ne apropiem unul de altul ca soț şi soție, Marianei i s-a pus un cîrcel iar eu am înțepenit. Ne-am gîndit că traduseseră greşit din indiană şi am adormit cu degetele picioarelor răşchirate. Dimineața, foarte devreme, ne-a trezit un vecin care bătea în țeavă. Am bătut şi noi. Apoi vecinul ars, care venise de la spital, aşa aproape carbonizat cum era, ca să ne ureze casă de lemn şi-un incendiu mare. Eram complet degerați, astfel încît am găsit urarea destul de inspirată. L-am rugat chiar să ne facă o poză.

Şi acum e frig. N-am să ştiu niciodată de ce nu ne îngroapă cu paltoanele pe noi, iarna. Privesc clănțănind din dinți fotografiile de nuntă, una cîte una, şi mă înduioşează culorile şi chipurile expirate, aerul lor de teatralitate accentuat de lumina aproape absentă, oarecum interioară. Le completez cu fotograme inexistente, surprinse înainte şi după momentul apăsării pe declanşator, fiind puțin incomodat doar de poziția mea perfect orizontală şi de faptul că abia-mi pot mişca mîinile. A fost o nuntă frumoasă, dacă mă gîndesc bine, greu de uitat, dovada cea mai bună fiind că mă gîndesc la ea şi acum, pe-ntuneric, deşi au trecut atîția ani. Aici unde sînt am remarcat la început un fenomen interesant, şi anume că viermii nu vin din pămînt, din afară adică, pentru a te coloniza, este exact invers, se formează-n propriu-ți trup şi țîşnesc spre exterior, găurind lemnul. În primele zile îi simți ca pe nişte microscopice explozii sub piele, şi mîncărimea este intensă. Pe urmă trece, o dată cu pielea. În ce mă priveşte, autoliza a început de mult şi, cu toate că nu cred deloc în viața de apoi, bănuiesc că Mariana este undeva pe

lîngă mine, pe-aproape, sau, cînd va veni, am putea să ne atingem mîinile, cumva, dacă am face un mic efort.

(Din volumul Într-o după-amiază de vineri, Asociația Scriitorilor din Bucureşti & Editura Cartea Românească, 1997)